

Školitelský posudek na bakalářskou diplomovou práci Michaely Eliášové “Vliv kooperace na rozlišování příbuzných u sociálních druhů hrabošů (*Microtus arvalis* a *Microtus brandti*)”

Podnětem k zadání této práce byla snaha dotáhnout do konce série pokusů zaměřenou na kvantifikování mezidruhových rozdílů v sociálním chování hrabošů. Dva druhy, které se zrovna úspěšně množí v našich chovech, se ukázaly jako ideální pro testování hypotézy o korelaci mezi kooperativním rozmnožováním s podílem helprů a schopností rozlišovat příbuzné a nepříbuzné jedince. Hraboši polní i hraboši Brandtovi patří k sociálním druhům s kooperativním rozmnožováním, ale helpři se vyskytují pouze u hrabošů Brandtových. Jako všichni hraboši, i tyto druhy se příliš neliší po stránce morfologické i ekologické, čímž se vliv ostatních faktorů snižuje na minimum.

Míša skvěle zvládla jak teoretickou část diplomky, jako je formulace vlastního názoru na základě přečtené literatury, tak i praktickou práci se zvířaty. Dokonce jako jediná z mých studentů nepotřebovala prodlužovat a dokázala si práci v chovech rozvrhnout tak, že mě v únoru šokovala dotazem, jestli bych jí nemohla zkontrolovat úvod a metodiku. Během jara ještě stihla využít spousty narozených mláďat a dokončit první sérii pokusů na magisterskou práci. Jediná záležitost, kterou se nepovedlo úplně podchytit, bylo určení pohlaví hrabošů. Je to ovšem pouze otázka praxe a myslím že už zvládnutá.

Získané výsledky jsou v souladu se zkoumanou hypotézou i s dlouholetou zkušeností se zkoumanými druhy, i když tak trochu proti mému intuitivnímu odhadu. Očekávala bych, že zvířata která žijí v nestálé societě založené na přísné hierarchii a kompetici budou věnovat více pozornosti zjišťování „kdo je kdo“ než zvířata žijící v mírumilovných rodinných skupinkách bez definované hierarchie. Omezení vlastní reprodukce a pomáhání příbuzným zřejmě představuje tak velkou investici, že se vyplatí dobře si ověřit komu je pomoc poskytována.

Domnívám se, že po doplnění dalších druhů je práce publikovatelná v odborném zahraničním tisku. Práci doporučuji k obhajobě.

V Českých Budějovicích 2. června 2007

Věra Řičánková